

Aan

De Minister van Economische zaken, Landbouw en
Innovatie
De heer drs. M.J.M. Verhagen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
17 JAN 2012		103888/11.B816	1

Onderwerp

Onderzoek naar administratieve netverliezen

Geachte heer Verhagen,

Tijdens het plenaire debat van 22 juni 2011 heeft u de Tweede Kamer toegezegd haar te informeren over de aanpak van regionale netbeheerders van de administratieve netverliezen bij het transport van elektriciteit. Over deze aanpak heeft enkele malen overleg plaatsgevonden tussen de regionale netbeheerders (vertegenwoordigd door Netbeheer Nederland), het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: NMa). In deze brief informeer ik u over het door Netbeheer Nederland opgestelde plan van aanpak en het oordeel van de NMa over dit plan van aanpak. Als bijlage bij deze brief vindt u het plan van aanpak zoals Netbeheer Nederland dit aan de NMa heeft aangeleverd.

Oorzaken administratief netverlies

De NMa heeft eerst op basis van gegevens van de netbeheerders een inventarisatie gemaakt van de oorzaken van administratieve netverliezen. Uit deze inventarisatie kan het volgende worden geconcludeerd:

- +/- 60% van de administratieve netverliezen wordt veroorzaakt door fraude;
- +/- 20% van de administratieve netverliezen wordt veroorzaakt door leegstand;
- +/- 15% van de administratieve netverliezen wordt veroorzaakt door allocatie en reconciliatie, en meetfouten;
- +/- 5% van de administratieve netverliezen wordt veroorzaakt door overige oorzaken.

Administratieve netverliezen zijn naar hun aard moeilijk te meten, waardoor de door netbeheerders aangeleverde gegevens voornamelijk gebaseerd zijn op schattingen. Over de genoemde percentages kan daarom weinig zekerheid worden geven. De bovengenoemde percentages kunnen worden gezien als de best mogelijke schattingen.

Vervolgens heeft de NMa de netbeheerders, via Netbeheer Nederland, gevraagd een plan van aanpak op te stellen waarin wordt ingegaan op de al genomen en nog te nemen maatregelen om administratieve netverliezen te reduceren.

Oordeel NMa

Administratieve netverliezen zijn 30% van het totaal aan netverliezen. De kosten voor netverliezen zijn mede afhankelijk van de energieprijzen waardoor de kosten (bij gelijkblijvende volumes) van jaar tot jaar kunnen verschillen. Administratieve netverliezen kosten de samenleving jaarlijks ongeveer 120 mln. euro.¹ De NMa vindt dit een fors bedrag, maar tegelijk constateert zij ook dat (kosten voor) administratieve netverliezen voor een deel onvermijdelijk zijn. Het reduceren van administratieve netverliezen brengt daarnaast andere operationele kosten met zich mee, bijvoorbeeld de inzet van fraudemedewerkers (en van politie en justitie) of de inzet van monteurs bij het afsluiten van een aansluiting van een leegstaand pand. Het doel bij het reduceren van administratieve netverliezen moet daarom zijn het bereiken van zo laag mogelijke *maatschappelijke* kosten, en niet alleen zo laag mogelijke administratieve netverliezen. Er zal door netbeheerders dus altijd moeten worden gezocht naar het optimum in kosten en opbrengsten bij de reductie van administratieve netverliezen.

De NMa hecht er belang aan te benadrukken dat het wettelijke kader van de Elektriciteitswet 1998 uitgaat van outputsturing. Dit houdt in dat de NMa in haar regulering vooral stuurt op de resultaten die netbeheerders behalen (de output) en de wijze waarop netbeheerders deze resultaten bereiken (de input) aan de netbeheerders laat. Netbeheerders kunnen immers zelf het beste inschatten op welke manier zij besparingen op administratieve netverliezen kunnen realiseren. Deze wijze van regulering (maatstafconcurrentie) prikkelt de netbeheerders om steeds te blijven zoeken naar nieuwe manieren om besparingen te realiseren. Wanneer een netbeheerder dit nalaat, dan zal zij achterblijven ten opzichte van de rest van sector en financieel minder worden vergoed.

Hieronder volgt per verliescomponent een oordeel van de NMa over het plan van aanpak van de gezamenlijke netbeheerders.

Fraude

De NMa kan zich vinden in het plan van aanpak op het punt van de fraudebestrijding. Dit onderdeel van de administratieve netverliezen is enerzijds de grootste veroorzaker van administratieve netverliezen en tevens het minste direct door netbeheerders te beïnvloeden. Netbeheerders zijn hier mede afhankelijk van andere instanties als politie, justitie en andere partijen in de energiesector. Tegelijk lijken de genomen en nog te nemen maatregelen om fraude aan te pakken, goede maatregelen om (de kosten als gevolg van) fraude verder te verminderen. Netbeheerders werken intensiever samen met politie en justitie om fraude aan te pakken en te

¹ Dit bedrag is gebaseerd op het administratieve netverlies van 2009 van ongeveer 1,5TWh.

verminderen. Gezien de afhankelijkheid van andere partijen en de beperkte directe invloed op fraude, is het voor netbeheerders moeilijk in te schatten wat deze maatregelen aan resultaat gaan opleveren. De NMa is van mening dat netbeheerders zich voldoende inspinnen om bestaande fraude aan te pakken en toekomstige fraude te voorkomen.

Leegstand

De NMa kan zich op hoofdlijnen vinden in het plan van aanpak op het punt van leegstand. Leegstand zal altijd kosten met zich mee brengen, mede doordat de kosten voor het voorkomen van administratieve netverliezen als gevolg van leegstand relatief hoog zijn in vergelijking met de besparingen op administratieve netverliezen. De kosten van het afsluiten van een woning zijn ongeveer gelijk aan de inkoop van tweederde van het jaarverbruik van een gemiddeld huishouden. Ook is het voor netbeheerders niet in alle gevallen (juridisch) mogelijk om een aansluiting af te sluiten. De NMa kan zich daarom vinden in de strategie van netbeheerders om per geval van leegstand te zoeken naar het optimum om het totaal aan kosten met betrekking tot leegstand te beperken. De maatstafconcurrentie stimuleert de netbeheerders om naar dit optimum op zoek te gaan.

Wel is het de NMa opgevallen dat er verschillen bestaan tussen de individuele netbeheerders, waar het gaat om de gerealiseerde besparingen. De ene netbeheerder boekt hier meer succes dan de andere. Dit wekt de indruk dat op dit moment niet alle netbeheerders het optimum hebben bereikt en bepaalde netbeheerders verbeteringen zouden kunnen behalen.

De NMa is het eens met de stelling van netbeheerders dat het gebruik van de slimme meter netverliezen door leegstand kan verminderen. Door de mogelijkheden van het op afstand bedienen van aansluitingen die de slimme meter biedt, kunnen veel kosten worden bespaard. Het afsluiten van een aansluiting wordt daarmee veel eerder een optie voor de netbeheerder, waardoor netverliezen verminderen. Aangezien de uitrol van de slimme meter nog enige tijd in beslag zal nemen zal het effect van deze maatregel naar mening van de NMa pas op langere termijn zichtbaar zijn.

Allocatie & Reconciliatie

Het plan van aanpak van de netbeheerders bevat met betrekking tot allocatie en reconciliatie beperkte verbeteringen voor administratieve netverliezen. Netbeheerders noemen in het plan van aanpak een ingediend codewijzigingsvoorstel met als doel het proces van allocatie en reconciliatie tussen de betrokken partijen (netbeheerders, leveranciers, meetverantwoordelijken en programma verantwoordelijken) te verbeteren. Dit voorstel heeft echter geen directe relatie met administratieve netverliezen en leidt met name tot een vermindering van onderlinge geschillen tussen deze betrokken partijen. De NMa deelt de mening van netbeheerders dat met dit codewijzigingsvoorstel met name besparingen op andere operationele kosten kunnen worden gerealiseerd. De besparingen op de kosten van administratieve netverliezen zullen waarschijnlijk beperkt zijn.

Conclusies en aanbevelingen

De NMa kan zich vinden in de maatregelen die de regionale netbeheerders (gaan) nemen om administratieve netverliezen te beperken. De inzet van netbeheerders richt zich met name op fraude, wat ook de belangrijkste oorzaak van administratieve netverliezen is. De reguleringssystematiek bevat naar de mening van de NMa ook voldoende prikkels om netbeheerders te stimuleren de meeste effectieve maatregelen te nemen. Wanneer een netbeheerder dit niet doet, zal zij daar via de reguleringssystematiek ook de financiële gevolgen van ondervinden.

Wel laten individuele netbeheerders verschillen in hun resultaten zien, waaruit de NMa concludeert dat netbeheerders onderling van elkaars aanpak kunnen leren en profiteren. Dit geldt met name bij de netverliezen als gevolg van leegstand.

Op dit moment is nog niet te zeggen hoe groot het effect van de voorgestelde maatregelen zal zijn. De NMa zal het totale effect de komende jaren blijven monitoren en beoordelen of deze tot vermindering van het totaal aan administratieve netverliezen hebben geleid.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard ben ik graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief. U kunt hiervoor contact opnemen met de heer W.H. Klok, bereikbaar onder telefoonnummer (070) 330 3311. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk 103888.

Hoogachtend,

De Raad van Bestuur van de NMa, namens deze

Chris Fontelijn
Voorzitter van de Raad van Bestuur van de NMa

Aan de Raad van Bestuur van de NMa

Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Uw kenmerk

Ons kenmerk N 2012-601

netbeheer.nederland.nl

Datum 20 januari 2012

Onderwerp Aanpak administratieve netverliezen

Geachte heer K

Zoals op 15 december jl. besproken in het overleg met uw medewerkers L. S. en H. : K ontvangt u hierbij een aangevulde versie van onze brief van 2 november 2011 met betrekking tot de aanpak van administratieve netverliezen elektriciteit.

In uw brief van 12 oktober 2011 (kenmerk 10388/1.BB16) verzoekt u de gezamenlijke netbeheerders te komen met een concept plan van aanpak met betrekking tot Vermindering van administratieve netverliezen.

In deze brief informeert Netbeheer Nederland u over de reeds genomen maatregelen om het administratief netverlies te reduceren, maatregelen die in ontwikkeling zijn, en nieuwe maatregelen die voor een verdere reductie kunnen zorgen. Netbeheer Nederland wil de NMa erop attent maken dat de netbeheerders veel waarde hechten aan het beheersen en reduceren van administratief netverlies. Dit blijkt ook uit de reeds genomen en nog te nemen maatregelen.

Uit het onderzoek van de NMa komt naar voren dat het administratieve netverlies bestaat uit een drietal componenten, dit betreft (1) fraude en diefstal 60%, (2) leegstand 20% en (3) allocatie & reconciliatie en meetfouten 15%. Wij delen uw conclusie dat er weinig zekerheid is te geven over de bovengenoemde cijfers, omdat administratieve netverliezen naar hun aard moeilijk zijn te meten.

Aangezien uit uw onderzoek blijkt dat fraude het overgrote deel van de administratieve netverliezen veroorzaakt, zal Netbeheer Nederland u daarover uitvoerig informeren.

Alvorens in te gaan op de afzonderlijke maatregelen wil Netbeheer Nederland aangeven dat het complex is om in te gaan op de door u in uw brief onder de punten 3 en 4 geformuleerde vragen.

Voor het reduceren van het fraude deel van het administratief netverlies wil Netbeheer Nederland benadrukken dat de netbeheerders sterk afhankelijk zijn van de samenwerking met politie en justitie. De netbeheerders kunnen de inzet en kosten van derden niet bepalen (wel proberen te beïnvloeden). Ook zijn zaken onderling afhankelijk van elkaar en is er niet altijd eenduidig een succesfactor aan te geven.

Voor het reduceren van het deel leegstand en allocatie & reconciliatie en meetfouten van het administratief netverlies zijn netbeheerders sterk afhankelijk van andere marktpartijen als leveranciers, programmaverantwoordelijkheden, en meetbedrijven. Een verdere verbetering van en versnelling van de communicatie- en werkprocessen met deze marktpartijen zal een belangrijke bijdrage leveren aan de afname van de administratieve netverliezen. Daarnaast zijn netbeheerders voor leegstand nog sterk afhankelijk van klanten in de zin van tijdig reageren op de door de netbeheerders gestuurde brieven en het uiteindelijk fysiek af kunnen sluiten van een pand.

Voorts is het wellicht dienstbaar voor een goed begrip om de verschillende categorieën netverlies duidelijk van elkaar te onderscheiden. De administratieve netverliezen worden grofweg onderscheiden in:

- fraude: deze volumes worden niet gemeten en kunnen niet aan een bepaalde leverancier worden toegedeeld;
- leegstand: deze volumes worden wel gemeten, maar kunnen niet aan een bepaalde leverancier worden toegedeeld;
- meet- en allocatiefouten: deze volumes worden niet gemeten maar kunnen – als ze alsnog achterhaald worden - wel aan een bepaalde leverancier worden toegedeeld.

Daarnaast kennen we uiteraard de fysieke netverliezen. Op de HS-netten worden die door middel van metingen bepaald. Op de LS-netten worden die achteraf berekend. De onnauwkeurigheid in die berekening is als het ware uitwisselbaar met het deelvolume meet- en allocatiefouten uit de administratieve netverliezen.

Administratief netverlies dat veroorzaakt wordt door *Fraude*

In het algemeen

Ten aanzien van fraude hebben de gezamenlijke netbeheerders zich binnen Netbeheer Nederland verenigd in het Platform Energie Diefstal (PED). Het PED bevordert de kennisuitwisseling tussen de netbeheerders onderling over de aanpak van energiediefstal. Met behulp van deze kennisuitwisseling richt het PED zich op het voorkomen van energiediefstal, in alle mogelijke vormen. Daarbij wil Netbeheer Nederland opmerken dat het overgrote deel van de energiediefstal geschiedt door illegale afname voor hennepsteelt. In dat kader wordt er door de overheid beleid gevoerd om illegale hennepsteelt en de georganiseerde misdaad daarachter voortvarend aan te pakken. Een additionele impuls daaraan zal worden bereikt via de "Wijziging van de Opiumwet in verband met de strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van illegale hennepsteelt (kamer nr. 32 842)". Samenwerking op dit gebied tussen netbeheerders, politie en het OM is daarbij een belangrijk speerpunt.

Alvorens in te gaan op de afzonderlijke maatregelen die bijdragen aan de reductie van fraude, wil Netbeheer Nederland de volgende drie punten benadrukken die van belang zijn bij fraude. Ten eerste wil Netbeheer Nederland het aspect van *veiligheid* benadrukken. Het illegaal afnemen van elektriciteit leidt in de meeste gevallen tot gevaarlijke situaties (voor een ieder die het betreffende pand betreedt, maar ook voor de verdere omgeving en de bedrijfsvoering van de netbeheerder). Ten tweede, het succes van de maatregelen die de netbeheerders (kunnen) treffen, hangt voornamelijk af van het optreden en de samenwerking met de *politie*. Ten derde, blijkt in de praktijk dat de effectieve aanpak van fraude door netbeheerders vaak verhinderd wordt doordat de netbeheerders niet in staat worden gesteld de *identiteit* en de adresgegevens van de afnemers te achterhalen. Netbeheer Nederland kan daarom niet genoeg benadrukken dat samenwerking tussen verschillende instanties en partijen een vereiste is, om fraude met succes te kunnen bestrijden, en daarmee het administratieve netverlies te reduceren.

Korte opsomming van maatregelen die in het kader van het PED reeds genomen zijn:

- Alle netbeheerders hebben fraudebestrijding op een professionele wijze opgepakt en investeren veel in mensen en middelen om fraude op te sporen en terug te dringen;
- Alle netbeheerders onderhouden contacten en werken samen met diverse andere partijen op het gebied van fraudebestrijding. Alle netbeheerders hebben ter zake bijvoorbeeld convenanten afgesloten met gemeenten;
- Alle netbeheerders geven voorlichting aan o.a. gemeentebesturen, politie (waaronder de Regionale Informatie- en Expertise Centra en politieacademies), brandweer en woningbouwverenigingen;
- Daarnaast treffen individuele netbeheerders eigen maatregelen om fraude tegen te gaan.

Wij beperken ons hierna uitdrukkelijk tot gemeenschappelijke maatregelen in het kader van het PED.

Nader omschreven maatregelen die in het kader van het PED reeds genomen zijn

1. Er is een zogenaamd Convenant 'Zuid 5/6' gesloten inzake informatie-uitwisseling in het kader van de aanpak van illegale hennepcultuur tussen politie, Netbeheer Nederland en het Verbond van Verzekeraars. Dit convenant betreft een pilot voor de zuidelijke provincies van Nederland. Het uiteindelijke doel is te komen tot een landelijk convenant.
2. De netbeheerders zijn partner bij Meld Misdaad Anoniem en betalen daaraan mee. Op grond hiervan ontvangen de netbeheerders van het Meldpunt Meld Misdaad Anoniem de anonieme meldingen die betrekking hebben op illegale hennepcultuur in hun verzorgingsgebied. Met deze informatie kunnen zij intern een onderzoek starten en nader overleg plegen met de politie. Het OM kan op basis van de extra informatie van de netbeheerder besluiten om de politie te vragen handhavend op te treden.
3. Er is een pilot gedaan met het verspreiden van een hennep geurkaart om de herkenning van hennep onder de bevolking te verbeteren en het aantal meldingen te vergroten. Er wordt nu gewerkt aan een Plan van Aanpak om deze hennep geurkaart landelijk te verspreiden.
4. Er is een uniform en stringent afsluitbeleid van netbeheerders ingeval van fraude geformuleerd.
5. Netbeheer Nederland is met OM/politie een uniforme procedure voor de aangifte van energiediefstal overeengekomen. Hierbij zijn standaardformulieren vastgesteld die ook ontsloten worden op de interne OM-website. Op dit moment is het op digitale wijze doen van aangiftes mogelijk in een beperkt aantal politieregio's. Een volgende stap zou zijn dat het OM hiervan een landelijk beleid maakt.
6. De netbeheerders hebben intensief samengewerkt met de Taskforce Aanpak Georganiseerde Hennepcultuur, waarbij onder andere meegewerkt is aan het ontwikkelen van een barrièremodel dat erop gericht is om zoveel mogelijk barrières op te werpen voor (potentiële) hennepkwekers.

Maatregelen die in het kader van het PED in ontwikkeling zijn

7. Het opzetten van een systeem voor systematische en juridisch toelaatbare uitwisseling van gevalideerde (persoons-)gegevens tussen netbeheerders onderling alsmede tussen netbeheerders en derde partijen (bijvoorbeeld energieleveranciers, politie, OM, belastingdienst en gemeenten).
8. Het uitvoeren van een 3-maandelijkse controle van (wegens fraude) afgesloten panden. Het onderzoek naar de wenselijkheid en haalbaarheid hiervan leverde een bevestigend antwoord op. Momenteel wordt gewerkt aan een voorstel om tot een uniforme werkwijze te komen.

9. Het uitvoeren van nader onderzoek naar de mogelijkheid tot database analyse t.b.v. het ontdekken van afwijkingen in het energieverbruik/capaciteit (bedrijfstijd).

Nieuwe maatregelen die genomen kunnen worden.

10. Bij alle politiekorpsen zorgen voor voldoende inzet van voldoende gekwalificeerde personen om hennepsteelt en energiediefstal op te sporen. Om fraude succesvol te kunnen reduceren is deze inzet van politie essentieel, gezien haar bevoegdheid tot opsporing en binnentreding. De samenwerking tussen politie en netbeheerders kan geïntensiveerd worden zodat de politie meer prioriteit geeft aan de opsporing van hennepsteelt en energiediefstal.
11. Het invoeren van een identificatieplicht en vastlegging van BSN-gegevens bij het aangaan van contracten door leveranciers met afnemers van energie en het vastleggen van die informatie in het centrale aansluitingenregister. Dit punt vereist medewerking van leveranciers. Op dit moment kunnen netbeheerders zelf slechts op beperkte schaal aan klanten vragen om hun ID-bewijs, in het geval van her aansluiting na een fraudegeval.
12. Het hanteren van een apart progressief fraudetarief/een aparte landelijke uniforme prijsstructuur voor gestolen energie zodat gestolen energie duurder wordt dan rechtmatig afgenomen energie. Hierbij zijn de netbeheerders wel afhankelijk van de medewerking van andere partijen zoals de NMa en het Ministerie van EL&I. Op dit moment is een fraudeur 'voordeliger' uit dan een reguliere afnemer, aangezien de heffing van BTW niet mogelijk is. Wat betreffende de verschuldigde energiebelasting, dient de fraudeur zelf aangifte te doen.
13. Netbeheerders toegang geven tot de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Netbeheer Nederland heeft reeds de positie van de netbeheerders en hun wens tot toegang tot de GBA nader toegelicht aan de hand van een position paper. Kern daarvan is dat Netbeheer Nederland bepleit dat onder de huidige Wet GBA de elektriciteits- en gasnetbeheerders door de Minister worden aangemerkt als een instantie waaraan op grond van artikel 99 van de Wet GBA naw-gegevens kunnen worden verstrekt. Daarnaast bepleit Netbeheer Nederland om bij een aanpassing van de Wet GBA de mogelijkheid op te nemen naw-gegevens uit het GBA te kunnen vergelijken met de aansluitgegevens van de netbeheerders.
14. De netbeheerders het recht geven een installatie buiten af te sluiten indien een afnemer de netbeheerder niet in zijn pand toelaat om de meter of de aansluiting te controleren, in het geval dat fraude is vastgesteld.
15. Leveranciers en netbeheerders meer mogelijkheden bieden om onderling gegevens uit te wisselen (waaronder begrepen naw-gegevens van afnemers die contant betalen).

16. De Belastingdienst (duidelijker) het recht geven de netbeheerders bepaalde gegevens te verstrekken.
17. De netbeheerders verwachten dat ook de uitrol van de slimme meters tot reductie van de administratieve netverliezen zal leiden. Deze meters zijn namelijk minder fraudegevoelig en door het frequenter uitlezen van de meterstanden zullen verdachte verbruiken eerder worden opgemerkt. Het is daarbij wel noodzakelijk dat de netbeheerders ook de bevoegdheden krijgen om gebruik te maken van de nieuwe mogelijkheden die door de slimme meters worden geboden.

Administratief netverlies dat veroorzaakt wordt door *Leegstand*

Leegstand is mogelijk een verwarrende term, omdat dit een beeld oproept van leegstaande gebouwen. Dit is lang niet altijd het geval bij "leegstand", er is veeleer sprake van een aansluiting zonder (leverings)contract. Alle netbeheerders sporen energieafname zonder contract op. De beslissing om al dan niet af te sluiten wordt gemaakt op basis van de laagste kosten: zowel fysiek afsluiten als afname zonder contract leidt tot een stijging van de operationele kosten van de netbeheerder.

Rekenvoorbeeld leegstand

Op het gebied van leegstand is het streven naar het laagste administratieve netverlies niet per definitie de beste optie vanuit de optiek van een maatschappelijke kosten baten analyse. In het geval van leegstand dienen de kosten van het kWh netverlies op een bepaalde locatie een dusdanig niveau te hebben, om vergelijkbaar te zijn met de kosten van een monteur die moet af/aansluiten (als deze al binnen kan komen in leegstaande panden). Dit betekent dat er een bepaald niveau aan administratief netverlies, veroorzaakt door leegstaand acceptabel is, alvorens te besluiten om het leegstaande pand af/aan te sluiten. Het volgende rekenvoorbeeld illustreert dit.

De gemiddelde kosten voor afsluiten en daarna weer aansluiten bedragen rond de 190 euro. Een ingekochte kWh voor netverlies kost rond de 8 cent. Dit betekent dat pas na ca. 2400 kWh leegstandverbruik het rendabel is om fysiek af te sluiten. Echt leegstandverbruik bestaat vaak uit niet veel meer dan het in bedrijf houden van cv-ketel, bewakingsverlichting en dergelijke. Uitgaande van een gemiddeld jaarverbruik van een kleinverbruiker van 3500 kWh is het te begrijpen dat vanuit maatschappelijk laagste kosten niet snel tot afsluiting zal worden overgegaan. Uiteindelijk dalen alle kosten neer in het transporttarief en is het gezegde "penny wise, pound foolish" ook hier van toepassing. Uiteraard geldt dit met name voor de echte leegstand (beter is de term: tussenliggend verbruik). Er zal altijd per situatie een afweging gemaakt worden wat verstandig is waarbij zaken betrokken worden als controle op de situatie (diefstal?), overleg met verhuurder (overzetten?), traceren debiteuren, leveranciersloze aansluiting en afgesproken proces, het eventueel gasverbruik wat nu nog voor rekening van leverancier komt en dergelijke. Dit kan per geval tot snellere (administratieve en/of fysieke) actie aanleiding geven dan uit puur maatschappelijke kosten gerechtvaardigd zou zijn.

Uit voorgaand rekenvoorbeeld blijkt dus dat het direct sturen van een monteur, op het eerst mogelijke moment dat de contractloze situatie ontstaat niet verstandig is aangezien hierdoor de operationele kosten van de netbeheerders worden verhoogd. Omdat de medewerking van de eventuele bewoner vereist is, zijn er vaak meerdere bezoeken nodig. Deze kosten zullen minimaal het niveau hebben van een korte periode verbruik (ANV).

Aanpak leegstand

Bij de aanpak van leegstand worden definities van contractloze aansluitingen gehanteerd:

- Geaccepteerd contractloos:
Aansluitingen die binnen een proces (nieuwbouw, inhuizing, controle lege percelen) een vooraf opgelegde doorlooptijd hebben waarbinnen het acceptabel is dat er een situatie zonder contract bestaat. Bijvoorbeeld: een wettelijk toegestane reactietijd die een klant krijgt om zich aan te melden bij een nieuwe leverancier. Of de tijd tussen het (definitieve) inhuisbericht en de ingangsdatum van het contract (maximaal 28 kalenderdagen). De doorlooptijd hiervan is maximaal de termijn die vanuit de marktregels wordt opgelegd. Bij categorieën met een hoog risico op administratief netverlies (bijvoorbeeld na een end-of-supply bericht¹) wordt de doorlooptijd op 10 werkdagen gesteld.
- Onterecht contractloos
Dit zijn aansluitingen die buiten de hierboven gedefinieerde categorie vallen en waarbij acties ondernomen dienen te worden om deze aansluiting te voorzien van een leveringscontract of om deze fysiek af te sluiten.
- Terecht contractloos
Aansluitingen waarvan (na onderzoek) is komen vast te staan dat er terecht geen contract aanwezig is (geen bewoning, geen verbruik). Terecht contractloze aansluitingen worden periodiek gecontroleerd op juistheid van de situatie. Indien wordt gecontroleerd dat de situatie is gewijzigd, worden deze aansluitingen opgenomen in de categorie onterecht contractloos (zie boven). En vinden vanuit dat proces vervolgacties plaats.

Omdat de netbeheerders sinds de invoering van het leveranciersmodel minder contact hebben met de aangeslotenen, is het voor netbeheerders moeilijk om een afspraak te maken met de bewoners indien er sprake is van een aansluiting zonder contract. Daarom wordt eerst geprobeerd om door middel van sturen van brieven in contact te komen. Lukt dat niet, dan wordt uiteindelijk een monteur gestuurd om de aansluiting buiten gebruik te stellen. Dit is alleen mogelijk indien de bewoner meewerkt (thuis is, de deur open doet).

Netbeheer Nederland pleit er dan ook voor dat op het gebied van leegstand, de laagste maatschappelijke kosten op totaal niveau het uitgangspunt moeten zijn in plaats van het laagste

¹ Een end-of-supply bericht (EOS) wordt op initiatief van leveranciers gebruikt om het leveringscontract te beëindigen. De bewoner/gebruiker van het pand blijft ongewijzigd. Meestal is de aanleiding wanbetaling. Omdat de bewoner/gebruiker niet vertrekt, zal het verbruik naar alle waarschijnlijkheid doorgaan, wat indien er geen nieuwe leverancier inhuist, zal leiden tot ANV.

niveau van het administratief netverlies. Het niveau van laagste maatschappelijke kosten zal naar alle waarschijnlijkheid dalen zodra er meer slimme meters, die op afstand schakelbaar zijn, geplaatst zijn bij afnemers. Daarvoor dienen de netbeheerders wel de bevoegdheid te krijgen om van de mogelijkheden die de slimme meter biedt op dit terrein, gebruik te mogen maken. Op dit moment, is dat nog niet het geval. Indien dit wel het geval is worden de kosten van afsluiten aanmerkelijk lager waardoor er eerder een positieve business case is voor het afsluiten.

Administratief netverlies dat veroorzaakt wordt door *allocatie & reconciliatie en meetfouten*

De meetonnauwkeurigheden zijn eigenlijk geen meetfouten, maar een geaccepteerde bandbreedte in de nauwkeurigheid.

De echte meetfouten, waarbij een meetinrichting of de afstanduitlezing gestoord is en er derhalve een onjuiste energie-uitwisseling op een aansluiting wordt vastgesteld leidt wel tot administratieve netverliezen. Als deze meetfouten niet gecorrigeerd worden, leiden ze tot onjuiste allocatie en reconciliatie. Dit probleem is al enkele jaren geleden onderkend en heeft geleid tot specifieke sectorafspraken voor het opsporen en corrigeren van dergelijke afwijkingen door de keten van meetverantwoordelijke – regionale netbeheerder – landelijke netbeheerder – programmaverantwoordelijke heen. Deze sectorafspraken zijn in eerste instantie overeengekomen tussen de bovengenoemde partijen binnen de vereniging Nedu (in de vorm van de reeks issues IC011). Vervolgens zijn deze sectorafspraken vertaald in een codewijzigingsvoorstel waarbij de relevante delen van de Meetcode Elektriciteit en de Systeemcode Elektriciteit worden aangepast. Dit codewijzigingsvoorstel is op 4 juli 2011 door de gezamenlijke netbeheerders aan NMa aangeboden ter vaststelling met als beoogde inwerkingtreding datum 1 januari 2012. Het voorstel is door de NMa op 16 december 2011 ter inzage gelegd ter voorbereiding op de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure.

Implementatie van dit voorstel zal er voor zorgen dat telemetrie-fouten sneller gesignaleerd worden en eenvoudiger gecorrigeerd kunnen worden, waardoor het aandeel "meetfouten" in de administratieve netverliezen beduidend minder kan worden.

Bij de besluitvorming omtrent de bovengenoemde sectorafspraken is uiteraard een kosten/batenafweging gemaakt. Die afweging had echter niet in de eerste plaats betrekking op de vermindering van de kosten die de netbeheerder moet maken ter dekking van het administratief netverlies. Het is immers helemaal niet mogelijk om het volume administratief netverlies dat het gevolg is van meet- en allocatiefouten te bepalen. Zodra dat wel mogelijk is, kan het desbetreffende volume namelijk aan de betrokken programmaverantwoordelijke partij worden toebedeeld en verdwijnt het volume uit het administratief netverlies. Bij de besluitvorming hierover is vooral gekeken naar de benodigde inspanningen in termen van benodigde menskracht om issues en disputen tussen programmaverantwoordelijken, netbeheerders en meetverantwoordelijken op te lossen. De maatregelen uit de sectorafpraak hebben dan ook vooral tot gevolg dat er meer controle- en

reclameringsmogelijkheden in de uitwisselingsprocessen van meetgegevens komen. Omdat er geen gegevens beschikbaar zijn over het volume administratief netverlies t.g.v. meet- en allocatiefouten voor invoering van de maatregelen, is het erg moeilijk om een voorspelling te doen over het effect van deze maatregelen op het aandeel ervan in de administratieve netverliezen. Als er al een verwachting moet worden afgegeven dan verwachten we dat door middel van deze maatregelen het aantal issues en disputen over meet- en allocatiefouten en het bijbehorende volume administratief netverlies beduidend kan worden teruggedrongen.

Met vriendelijke groet,